

Uchwała Nr III/21/2024
Rady Gminy Rojewo
z dnia 26 czerwca 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi – protestu wyborczego dotyczącego wyboru sołtysa w
Sołectwie Glinno Wielkie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 609 z późn. zm.¹) i § 31 Statutu Sołectwa Glinno Wielkie przyjętego uchwałą Nr XXXVIII/245/2022 Rady Gminy Rojewo z dnia 27 kwietnia 2022 r. (Dz. U. Woj. Kujawsko – Pomorskiego z 2022 r. poz. 2466), uchwała się co następuje:

§ 1. Uznaje się skargę - protest dotyczący wyboru sołtysa w Sołectwie Glinno Wielkie za zasadny z przyczyn określonych w uzasadnieniu do uchwały, stanowiącym integralną część do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rojewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY GMINY

Joanna Mąka

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone Dz. U. z 2024 r. poz. 721.

Uzasadnienie

Do Rady Gminy Rojewo wpłynęła skarga-protest mieszkańców Sołectwa Glinno Wielkie dotyczący wyboru sołtysa w Sołectwie Glinno Wielkie przeprowadzonego w dniu 21.04.2024 r. W dniu 07 maja 2024 r. wpłynęło uzupełnienie protestu wyborczego z dnia 24 kwietnia 2024 r.

Skarżący zarzucili, że:

- na zebraniu nie było rejestru wyborców uprawnionych do głosowania, a w głosowaniu wzięło udział wiele mieszkańców nieznanymi stałym mieszkańcom,
- tożsamość wyborców nie została sprawdzona zgodnie z listą obecności, a mieszkańcy nie zostali policzeni zgodnie z listą obecności,
- spotkanie wyborcze zorganizowano w zbyt małym pomieszczeniu, przez co część ludzi przebywała poza lokalem,
- karty do głosowania były rozdawane bez sprawdzenia z listą obecności i wynoszone dla uczestników znajdujących się na zewnątrz lokalu,
- podczas wyborów sołtysa nie zapewniono tajności głosowania, nie wydzielono miejsca zapewniającego tajność głosowania,
- ogłoszenie o zebraniu wyborczym nie zawierało nazwy organu ani osoby, która zwołuje takie zebranie,
- zebranie odbyło się 21 kwietnia 2024 r. w dniu drugiej tury wyborów samorządowych,
- dokonano wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej gdy nie zakończyła się jeszcze kadencja Wójta i Rady Gminy, a dla pozostałych sołectw w gminie nie wydano jeszcze zarządzenia o wyborach sołeckich.

Skarżący zawnioskowali o przeprowadzenie rzetelnych wyborów sołeckich w Sołectwie Glinno Wielkie.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organizację i zakres jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zasady i tryb wyborów organów (art. 35 ust.3 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym) oraz zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym).

Mając na uwadze cytowane wyżej regulacje podkreślić należy, że kontrola prawidłowości przebiegu i wyników wyborów do organów sołectwa mieści się w zakresie kompetencji rady

gminy. Jej uprawnienie wynikać może wprost ze statutu danej jednostki pomocniczej, który w ramach wyznaczonych treścią art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym może obejmować postanowienia przyznające obywatelom prawo do złożenia stosownego środka zaskarżenia skierowanego do tego organu.

Statut Sołectwa Glinno Wielkie w § 31 ust. 1 stanowi, że w terminie 3 dni roboczych od daty wyborów może zostać wniesiony protest przeciwko ważności wyborów lub wyborowi na funkcję Sołtysa lub członków Rady Sołeckiej z powodu naruszenia postanowień Statutu dotyczących przebiegu głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów.

Wnoszący skargę – protest zachowali wymagany termin 3 dni roboczych od daty wyborów 21.04.2024 r. gdyż protest został wysłany pocztą z datą stempla pocztowego 24.04.2024 r.

Komisja skarg, wniosków i petycji rozpatrzyła skargę – protest i dokonała szeregu czynności weryfikacyjnych. W wyniku głosowania Komisji skarg, wniosków i petycji uznano protest za bezzasadny (w głosowaniu: 3 osoby głosowały za bezzasadnością skargi – protestu, a 2 osoby głosowały za zasadnością skargi – protestu). Komisja przekazała protest w celu dalszego rozpatrzenia na Wspólne Posiedzenie Komisji Stałych Rady Gminy Rojewo.

Na Wspólnym Posiedzeniu Komisji Stałych Rady Gminy Rojewo dnia 25.06.2024 r. Radni przystąpili do dalszego rozpatrzenia protestu wyborczego.

Ustalono, że zgodnie z § 27 ust. 2 Statutu Sołectwa Glinno Wielkie z dnia 27 kwietnia 2022 r. prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) Sołtysa i członków Rady Sołeckiej ma każdy obywatel, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat i stale mieszka na obszarze sołectwa oraz jest wpisany do rejestru wyborców. Na zebraniu wyborczym nie było rejestru wyborców natomiast żadna z regulacji w Statucie Sołectwa Glinno Wielkie nie wskazuje, że lista obecności ma być weryfikowana na podstawie rejestru wyborców. W zakresie procedury wyboru sołtysa i rady sołeckiej nie stosuje się kodeksu wyborczego tylko statut sołectwa.

Następnie ustalono, że zgodnie z § 25 ust. 1, 2 i 3 Statutu Sołectwa Glinno Wielkie z dnia 27 kwietnia 2022 r. zebranie wyborcze, na którym ma być dokonany wybór sołtysa i członków Rady Sołeckiej zarządza Wójt Gminy. W tym celu określa miejsce, dzień i godzinę zebrania wiejskiego oraz wyznacza przewodniczącego zebrania. Zebranie wyborcze odbywa się w budynku publicznym. Zebraniu temu przewodniczy Wójt lub upoważniona przez niego osoba. Zarządzenia Wójta Gminy o zwołaniu zebrania wiejskiego dla wyboru lub odwołania

sołtysa podaje się do wiadomości mieszkańców sołectwa co najmniej na 14 dni przed wyznaczoną datą zebrania. Termin wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej określa Wójt Gminy nie później niż w okresie 6 miesięcy od daty upływu końca kadencji.

Zarządzenie Wójta Gminy Rojewo Nr 27/2024 z dnia 5 kwietnia 2024 r. zostało podane do wiadomości na BIP Gminy Rojewo dnia 5 kwietnia 2024 r. z zachowaniem terminu 14 dni. Natomiast zgodnie z § 18 ust. 2 Statutu Sołectwa Glinno Wielkie z dnia 27 kwietnia 2022 r. na tablicach sołeckich nie zostały rozwieszzone ogłoszenia o zebraniu wyborczym oraz nie została rozniesiona tzw. kurenda.

Zebranie wyborcze zostało zwołane w terminie 6 miesięcy po zakończonej 5-letniej kadencji Sołtysa.

Skarżący zarzucił, że zebranie odbyło się 21 kwietnia 2024 r. w dniu drugiej tury wyborów samorządowych. Zgodnie z art. 35a ust.1 wyborów do organów jednostek pomocniczych gminy oraz wyborów do organów jednostek niższego rzędu nie zarządza się na dzień, na który zarządzane zostały wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego lub wybory wójtów. Natomiast art. 35a ust. 3 stanowi iż przepis ust. 1 nie dotyczy zarządzenia wyborów do organów jednostek pomocniczych gminy lub wyborów do organów jednostek niższego rzędu na dzień, na który zarządzane zostały wybory uzupełniające do Senatu, przedterminowe, uzupełniające lub ponowne wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego lub wybory do nowego organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, a także przedterminowe lub ponowne wybory Wójta.

Komisja uznała, że w Gminie Rojewo nie odbyły się w tym dniu wybory uzupełniające zatem mogły odbyć się wybory do organów jednostek pomocniczych gminy.

Skarżący zarzucili, że spotkanie wyborcze zorganizowano w zbyt małym pomieszczeniu, przez co część ludzi przebywała poza lokalem oraz, że karty do głosowania były rozdawane bez sprawdzenia z listą obecności i wnoszone dla uczestników znajdujących się na zewnątrz lokalu.

Ustalono, że powyższy zarzut uwzględniony w proteście jest zasadny ponieważ lokal wyborczy był zbyt małym pomieszczeniem i część mieszkańców podczas zebrania wyborczego przebywała poza lokalem wyborczym, a karty zostały wydawane wszystkim bez

potwierdzenia na liście obecności odbioru karty do głosowania co spowodowało brak kontroli wydanych kart i wątpliwość czy jedna osoba otrzymała jedną kartę.

Ponadto Skarżący zarzucili, że podczas wyborów sołtysa nie zapewniono tajności głosowania, nie wydzielono miejsca zapewniającego tajność głosowania.

Zgodnie z § 27 ust. 9 Statutu Sołectwa Glinno Wielkie z dnia 27 kwietnia 2022 r. w lokalu zebrania należy zapewnić miejsce zapewniające tajność głosowania.

Ustalono, że na zebraniu wyborczym była bardzo duża frekwencja i nie było miejsca zapewniającego tajność głosowania oraz nie było parawanu co jest znacznym naruszeniem przepisu o tajności głosowania. Wyborcy mieli możliwość konsultowania się między sobą co mogło wpływać na brak samodzielności głosowania.

W związku z powyższym na Wspólnym Posiedzeniu Komisji Stałych Rady Gminy dnia 25.06.2024 r. Radni uznali, że zarzuty przedstawione w proteście są częściowo zasadne.

Radni podczas Wspólnego Posiedzenia Komisji Stałych głosowali nad zasadnością protestu:

Komisja ds. planowania, gospodarki i finansów gminy:

3 głosy „za”, 2 głosy przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu

Komisja ds. oświaty, kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej:

3 głosy „za”, 1 głos przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu- 1 osoba opuściła obrady

Komisja ds. ochrony środowiska i porządku publicznego:

3 głosy „za”, 0 przeciwnych, 2 głosy wstrzymujące się

Mając powyższe na uwadze Komisje uznały protest za zasadny.

PRZEWODNICZĄCA RADY GMINY
Joanna Miska

